

Regionale programmamanagers V&V-sector willen daar hun rol in pakken

Wat brengt de ouder wordende samenleving allemaal met zich mee? Regionale programmamanagers in de V&V-sector zijn bij uitstek de mensen die de complexiteit van deze maatschappelijke opgave overzien. En daar willen ze ook graag hun rol in pakken.

‘Als programmamanagers zijn wij doordrenkt met alles wat er op ons afkomt’, zegt een van de deelnemers tijdens een recente online bijeenkomst op uitnodiging van Waardigheid en trots in de regio. Want de contouren van hoe Nederland er in 2040 uit zal zien, worden steeds zichtbaarder. Vooral nu het kabinet komt met het Integraal Zorgakkoord (IZA) en met het daarop aansluitende programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO).

Met het nieuwe Zorgakkoord wil minister Helder (Langdurige Zorg) een beweging in gang zetten om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Het WOZO-programma schetst hoe ze dat voor zich ziet: ‘Zelf als het kan, thuis als het kan, en digitaal als het kan’. Daarmee zet de overheid een rem op het aantal zorgbanen en verpleeghuisplekken, omdat ze de groei ervan onhoudbaar vindt.

- Lees ook: [‘Met goede data over zorgvastgoed kom je aan strategische tafels’](#)

Brede overlegtafels

De ingezette beweging betekent voor de regio's nog meer domeinoverstijgend en (boven)regionaal samenwerken. 'Er komen relatief veel transformatiemiddelen beschikbaar, om in lijn van het WOZO-programma meer te gaan samenwerken', vertelt Jan Verschuren, coach van Waardigheid en trots in de regio. Die samenwerking zal verder gaan dan de huidige verbinding met collega-zorginstellingen en zorgkantoren. Ook van gemeenten, woningcorporaties, opleidingsinstituten en ketenpartners in de eerstelijns wordt verwacht dat ze aanschuiven aan brede overlegtafels.

In hun regio's zien ze die verbreding al gebeuren, vertellen de programmamanagers en projectleiders tijdens de bijeenkomst. Over hun rol als programmamanager ontstaat een levendig gesprek. Ineke Jonker (regio Amsterdam) trapt af: 'In Amsterdam is dat overleg binnen de VVT met andere domeinen en geldstromen al ingezet. We zitten in een brede coalitie aan tafel met de drie vormen van financiering: Wlz, de Zorgverzekeringswet en de financiering vanuit de gemeente. In Amstelland-Meerlanden gaan we daar ook mee starten.'

Programmamanager Kim Peters (West-Overijssel) ziet met Salland United in haar regio een sterke verbinding en een grotere netwerkorganisatie ontstaan: 'We zien al die akkoorden op ons afkomen en misschien vraagt dat wel om programma's in elkaar over te laten lopen. Volgend jaar zal een transformatiejaar worden. Als programmamanager hang ik de peilstok erin om te zien of we de goede richting op gaan. De bestuurders bepalen de koers, maar ik kan hen wel scherp houden en faciliteren om het gesprek met elkaar te voeren.'

In die brede samenwerking poept wel een dilemma op, merken de programmamanagers. Klazien Bergsma (regio Zwolle) brengt het ter sprake: 'Ik voel de vrijheid om met partijen als de gemeenten en welzijn in gesprek te zijn, maar ik word wel betaald vanuit Wlz-gelden. Is dat eerlijk?' Eveline Schavemaker (Apeldoorn-Zutphen) herkent het: 'Vanuit mijn programmalijs Langer Zelfstandig zit ik vooral met die brede partijen aan tafel en soms vind ik het ingewikkeld om uit te leggen. Er komen steeds bredere, domeinoverstijgende tafels, maar ik word betaald vanuit de Wlz.' Toewerken naar een evenredig betalingsmodel is volgens Leonie Boor (Zaanstreek-Waterland) daarom nodig.

Behoeftte aan intervisie

De programmamanagers zien ook hun rol veranderen. Wat hebben ze nodig om vanuit alle verschillende belangen hun rol in te vullen en wie kan daarbij helpen? Zo'n samenvatting over de nieuwe kaders zoals vanochtend helpt zeker, zeggen ze. Maar bovenal is er behoefte aan uitwisseling met elkaar. 'Natuurlijk zijn er accentverschillen per regio, maar we zijn met hetzelfde vraagstuk bezig. Zijn we niet overal het wiel opnieuw aan het uitvinden? Kunnen we elkaar niet in een versnelling brengen?', vraagt Eveline Schavemaker zich af. Ineke Jonker haakt daarop aan: 'Met deze transitie gaan we veel dilemma's tegenkomen, want er gaan partijen verliezen. Hoe ga je dat gezamenlijk oplossen? Ik ben wel nieuwsgierig wat jullie straks tegenkomen en hoe we met elkaar kunnen meedenken over creatieve oplossingen.'

Deze opmerkingen vinden veel weerklank bij de andere programmamanagers. Saskia Bakermans (Zuidoost-Brabant): 'Ik zou graag op proces en inhoud willen uitwisselen. Wat is de bedoeling van de transitie en wat lossen we voor de cliënt op? Ik voel soms een spanningsveld wanneer toch weer het organisatiebelang voorop staat.' Intervisie is mogelijk een goede vorm voor uitwisseling, vinden de deelnemers. Ook omdat vertrouwelijkheid in hun gesprekken een rol speelt.

Prikkelen

Leonie Boor en Saskia Bakermans zijn de gespreksleiders van de sessie en in die rol vuren ze nog een aantal prikkelende stellingen op hun collega's af. Ben je het eens of oneens met: 'In 2040 is de hoogte van jouw AOW afhankelijk van jouw maatschappelijke inzet' en 'Het netwerk van de cliënt vangt 50% van de ondersteuningsvraag op'? De stellingen leiden tot een mooi debat over de mogelijkheden en onmogelijkheden van maatschappelijk participeren. Sommigen zijn bang voor een groeiende tweedeling, anderen komen met voorbeelden waar het wel werkt. Sandra Dohmen (Drenthe): 'Als er in Hollandsche Veld een hulpvraag komt, stellen we altijd een wedervraag: wat kan jij in ruil voor een ander doen?' Klazien Bergsma ziet in haar regio veel mensen die wél kunnen en willen. 'In Staphorst kennen ze burenplicht. Als daar iemand overlijdt, is het de straat die bijna alles rondom de begrafenis regelt.'

Tekst: Anja Klein

Meer weten

- Lees het artikel: [Toekomstbeeld Ouder worden 2040](#)
- [Lees meer over het programma Waardigheid en trots in de regio](#)
- [Bekijk de terugblik van het Waardigheid en trots-congres 2022](#)

tags:

[Leiderschap](#) (82)

thema:

[Leiderschap, governance en management](#) (90)